

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 209
van **BART CARON**
datum: 29 maart 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Immaterieel Erfgoed - Erkenning hanenzetten

Tijdens een reportage in het VTM-nieuw van 19 maart kwam de problematiek van het hanenzetten, een uitstervende volkssport, opnieuw naar boven. Een problematiek die hier eerder al werd behandeld in schriftelijke vraag nr. 117 van 22 januari 2016 van Sabine Vermeulen (<http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1161100>). Het hanenzetten staat op de inventaris van het immaterieel erfgoed, maar moet daar, blijkens uw antwoord op voormelde vraag, van geschrapt worden bij gebrek aan levensvatbaarheid. Niemand blijkt bereid te zijn om de borging en rapportering van het hanenzetten op zich te nemen.

Anderzijds maakt het recente nieuwsitem duidelijk dat er wel degelijk nog een levende beoefening van de volkssport is. Het hanenzetten wordt nog beoefend en er worden nog wedstrijden georganiseerd, hetgeen toch doet vermoeden dat er een zekere structuur aanwezig moet zijn.

Ik stel mij dan ook de vraag of er niet ergens een missing link is tussen het veld en het beleid. Hoe komt het dat er enerzijds een groep enthousiaste beoefenaars in de pers een noodkreet slaat over het schappen van hun traditie als erfgoed en er anderzijds niemand gevonden wordt om het heft in handen te nemen. Mij lijkt het dat er niemand van de enthousiastelingen de weg weet te vinden naar het beleid of naar de intermediären die hen kunnen begeleiden in het proces van blijvende erkenning als immaterieel erfgoed.

Graag verwijs ik ook nog naar een website van Krieleniers (<http://www.bloggen.be/krieleniers/>) waaruit blijkt dat er wel degelijk een draagvlak voor het hanenzetten bestaat. Een vrij citaat vanuit deze blog: "Als VTM ons kan vinden, waarom dan de overheid niet?".

1. Zijn er voldoende inspanningen geleverd om het draagvlak en het werkveld van de hanenzetters te bereiken?
2. Is er contact geweest met bijv. de mensen achter de krieleniersblog om hen te wijzen op de mogelijkheden van borging en rapportering en hen de weg te wijzen naar het digitale platform?
3. Hoe kan de klaarblijkelijke mismatch weggewerkt worden? Wiens taak is dit?
4. Nam of plant de minister hierrond initiatieven?
5. Zal de minister bij de actualisering van het beleidskader oog hebben voor een verbeterde informatiedoorstroming?

ANTWOORD

op vraag nr. 209 van 29 maart 2016

van **BART CARON**

1. Zoals ik een tijdje geleden reeds aan uw collega Sabine Vermeulen antwoordde is de erfgoedcel Leie Schelde (POLS) als begeleidende intermediair betrokken bij het element hanenzetten dat op de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed opgenomen is.
Omdat de persoon die destijds de drijvende kracht was bij de voordracht van deze traditie voor opname op de Inventaris dit engagement niet meer wilde opnemen, verspreidde POLS in 2013 een bericht als poging om een ultieme borgingsactie te stellen omtrent het element hanenzetten op de Inventaris. In dat bericht werd aangegeven dat op het grondgebied van de erfgoedcel (Deinze, De Pinte, Nazareth, Gavere, Sint-Martens-Latem en Zulte) amper nog aan hanenzetten gedaan werd, maar dat deze volkssport in andere regio's nog wel voorkomt (Kruishoutem, Zingem, Ardoorie, Antwerpse én Limburgse Kempen,...). Het bericht vermeldde dat er op het grondgebied van de erfgoedcel geen erfgoedgemeenschap meer actief was en lanceerde een oproep om zich aan te melden, mochten er organisaties geïnteresseerd zijn om de traditie verder te documenteren.
2. Deze oproep is destijds ruim verspreid (via het netwerk van intermediaire organisaties) en ik zag dat het bericht op 2 oktober 2014 via de website van de krieleniers verspreid werd. Hieruit leid ik af dat er contacten waren tussen beide. Op deze manier zijn de vraag naar een engagement én de weg naar het digitale platform zeker ook zichtbaar geworden voor de mensen achter de blog.
Ook sprak POLS over de problematiek van het hanenzetten op de tweede contactdag voor de erfgoedgemeenschap landbouw, platteland en voeding die door het Centrum voor Agrarische Geschiedenis op 16 mei 2014 in Leuven georganiseerd werd.
Ik vernam intussen dat er recent contacten geweest zijn, ook met andere erfgoedcellen en dat er momenteel inspanningen gebeuren in functie van een verbreding van het engagement.
3. Zoals in mijn vorig antwoord reeds aangehaald, pleit ik voor een dynamische inventaris. Dit betekent dat opnames en schrappingen niet definitief zijn, maar dat er in het geval van een opname wel een engagement van de erfgoedgemeenschap moet zijn om op een actieve manier met borging om te gaan en hierbij een voorbeeldrol op te nemen, ook naar andere erfgoedgemeenschappen.
De tools die de Vlaamse Overheid hiervoor ter beschikking stelt, het platform www.immaterieelerfgoed.be en de begeleidende intermediaire organisaties faciliteren en duiden dit, maar het engagement ligt bij de erfgoedgemeenschap zelf.
Ik denk dat er bijgevolg in de eerste plaats binnen de erfgoedgemeenschap van het hanenzetten gekeken moet worden hoe men tegenover een actieve borging en het engagement tot het delen van de ervaringen staat en welke structuur dit wil opnemen. Ik denk dat de mensen achter de blog daar een goede basis voor zijn, beter dan de erfgoedcel POLS misschien, gezien zij net vanuit een breder geografische gedragenheid spreken.
4. Zoals in de Conceptnota 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen' aangekondigd, wil ik werk maken van een geactualiseerd beleid inzake immaterieel cultureel erfgoed. Sinds 2008 is er immers heel wat veranderd op het vlak van de omgang met immaterieel cultureel erfgoed. Afhankelijk van het moment van opname

op de Inventaris zijn er heel wat discrepanties te ontdekken. De nood aan een zo breed (en divers) mogelijke erfgoedgemeenschap is één van de criteria die de laatste jaren belangrijker geworden is. Denk bijvoorbeeld aan de recente nominatie van Reuzen in Vlaanderen, een initiatief dat na een intens begeleidingstraject, focust op de gezamenlijke noden en uitdagingen van alle reuzentradities in Vlaanderen. Ik meen dus dat de actualisatie van het beleidskader een mooie kans biedt voor het hanenzetten.

5. Dat zal ik zeker doen. De communicatiestrategie die uitgerold wordt vanuit het platform www.immmaterieelerfgoed.be en de begeleidende organisaties focussen meer en meer op een laagdrempelige instap en een breed bereik om zoveel mogelijk erfgoedgemeenschappen te enthousiasmeren.